

Sygn. akt VII U 4023/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 marca 2021 r.

**Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

Protokolant sekr. sądowy Marta Jachacy

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3 marca 2021 r. w Warszawie

sprawy A. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W.

o kapitał początkowy

na skutek odwołania A. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W. z dnia 27 marca 2019 r., znak: (...) -2018, z dnia 25 lipca 2019 r. znak: (...) -2018

zmienia zaskarżone decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 27 marca 2019 r., znak: (...) -2018 oraz z dnia 25 lipca 2019 r. znak: (...) -2018 w ten sposób, że ustala wartość kapitału początkowego na kwotę 195.950,04 zł, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego z lat 1985-1994 na 228,90%.

UZASADNIENIE

W dniu 9 maja 2019 r. **A. J.** złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) oddział w W. z dnia 27 marca 2019 r. znak: (...) -2018 w przedmiocie ponownego określenia wysokości kapitału początkowego i wniosła o jej zmianę poprzez ustalenie,

że przysługuje jej prawo do uwzględnienia w wysokości dochodu stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie dochodów z następujących okresów zatrudnienia: w firmie (...) Sp. z o.o. od 1 lutego 1993 r.

do 31 marca 1993 r. i od 1 sierpnia 1993 r. do 11 kwietnia 1995 r., w firmie (...) 3M” od 1 listopada 1994 r. do 11 kwietnia 1995 r. oraz w firmie (...) Sp. z o.o. od 1 października 1990 r. do 30 kwietnia 1992 r.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona wyjaśniła, że składając wniosek

o emeryturę przedstawiła dokumenty potwierdzające zatrudnienie

w ww. firmach oraz osiągała z tego tytułu wynagrodzenie. Zaznaczyła przy tym, że złożone przez nią dokumenty były podstawą złożenia rocznych rozliczeń podatkowych PIT-34 do Urzędu Skarbowego, natomiast z ZUS uzyskała informację, że takie dokumenty nie stanowią podstawy dla organu rentowego. Odwołująca wskazała, iż jest to dla niej niezrozumiałe, tym bardziej, że z dokumentów wynika jakie były przychody uzyskiwane przez nią z tytułu umowy o pracę (odwołanie k. 3-6 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 13 sierpnia 2019 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.** wniósł o umorzenie postępowania na podstawie art. 477¹³ k.p.c. w zakresie, w jakim zaskarżona decyzja została zmieniona decyzją z 25 lipca 2019 r. znak:

(...)-2018 oraz oddalenie odwołania w pozostałym zakresie, także w przypadku rozszerzenia odwołania na ww. decyzję. Organ rentowy wyjaśnił, że na podstawie decyzji z 25 lipca 2019 r. zmienił decyzję z 27 marca 2019 r. ustalając wartość kapitału początkowego na 132.742,17 zł wobec wcześniejszej wartości 127.220,39 zł, a przy ustaleniu wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjął podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia z lat 1985-1994 oraz dochody za poszczególne lata szczegółowo opisane w odpowiedzi na odwołanie. Odnosząc się do argumentacji odwołującej organ rentowy wskazał, że do ustalenia podstawy wymiaru nie została uwzględniona kwota podana w umowie o pracę z (...) 3M”, ponieważ brak pieczętki imiennej kierownika lub upoważnionego pracownika. Ponadto za okres zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. przyjęto wynagrodzenie minimalne. Wynagrodzenie wskazane w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 27 sierpnia 2018 r. nie zostało uwzględnione, ponieważ jego wysokość budzi wątpliwości jako znacznie przewyższające wynagrodzenia osiągnięte w latach wcześniejszych i późniejszych (odpowiedź na odwołanie k. 7 a.s.).

Na rozprawie w dniu 12 sierpnia 2020 r. A. J. oświadczyła, że rozszerza odwołanie na decyzję z dnia 25 lipca 2019 r. znak: (...)-2018 (protokół rozprawy k. 48-49 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W okresie od 1 października 1990 r. do 30 kwietnia 1992 r. A. J. była zatrudniona w firmie (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., początkowo w okresie od 1 października 1990 r. do 31 grudnia 1990 r. na stanowisku zastępcy głównego księgowego, a następnie w okresie od 1 stycznia 1991 r. do 30 kwietnia 1992 r. jako główna księgowa. Spółka zajmowała się produkcją urządzeń wentylacyjno-klimatyzacyjnych, prosperowała dobrze, co przekładało się na wysokie zarobki. Pracując na stanowisku głównej księgowej odwołującej przysługiwało wynagrodzenie w wysokości 11.250.000 zł. Z tytułu zatrudnienia uzyskiwała następujące wynagrodzenie: w 1990 roku – 27.000.000 zł, w 1991 roku – 135.000.000 zł, w 1992 roku – 55.500,000 zł. Zatrudnienie odwołującej w ww. spółce ustało w związku z jej likwidacją. Po likwidacji spółki całość dokumentacji pracowniczej przejął jeden ze wspólników spółki, nieżyjący już M. S. (świadcstwo pracy z 30.04.1992 r., zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 27.08.2019 r. – akta rentowe, karty nienumerowane; zeznania odwołującej A. J. k. 69-71 a.s., zeznania świadka J. S. k. 68-69 a.s.).

Następnie w okresie od 1 czerwca 1992 r. do 11 kwietnia 1995 r. A. J. była zatrudniona (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. w pełnym wymiarze czasu. Równoległe do powyższego okresu, od 1 listopada 1992 r. do 11 kwietnia 1995 r. była zatrudniona w firmie (...) 3M” w W. (w późniejszym okresie (...) Sp. z o.o.) w wymiarze 1/2 czasu pracy. Obie firmy należały do hiszpańskiego inwestora i miały siedzibę pod tym samym adresem tj. W. ul. (...). Firmy zajmowały się importem produktów z Hiszpanii, w tym farb dekoracyjnych, lakierów samochodowych oraz akcesoria do malowania. W obu firmach odwołująca pracowała na stanowisku głównej księgowej, zajmowała się m. in. listami płac. Z tytułu zatrudnienia w ww. firmach uzyskała następujące wynagrodzenie:

- w (...) Sp. z o.o.: w 1992 roku – 28.000.000 zł, w 1993 roku – 68.000.000 zł, w 1994 roku – 95.000.000 zł, w 1995 roku – 2.924 zł;
- w (...) 3M”: w 1992 roku – 5.000.000 zł, w 1993 roku – 24.500.000 zł, w 1994 roku – 51.000.000 zł, w 1995 roku – 1.683 zł.

Po likwidacji ww. firm część dokumentacji pracowniczej była przechowywana w Archiwum w M. (zaświadczenie ZUS z 20.04.2005 r., umowy o pracę z 01.06.1992 r. i z 01.11.1992 r., zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wystawione przez z (...))

Sp. z o.o. oraz (...) Sp. z o.o. – akta rentowe; zeznania świadek I. G. k. 49-50 a.s., zeznania odwołującej A. J. k. 69-71 a.s.).

W latach 1990-1995 A. J. składała deklaracje podatkowe

PIT wskazując ww. dochody uzyskiwane z tytułu zatrudnienia w firmach (...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o. oraz (...) 3M” w W.. W powyższym okresie odwołująca nie była niezdolna do pracy (deklaracje

PIT odwołującej z lat 1990-1995 – akta rentowe; legitymacja ubezpieczeniowa k. 82 a.s.).

W dniu 27 sierpnia 2018 r. A. J. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o emeryturę (wniosek

z 24.08.2018 r. – akta rentowe).

W oparciu o dokumenty załączone do wniosku ww. organ rentowy decyzją z dnia 29 sierpnia 2018 r. znak: (...) -2018 ustalił kapitał początkowy odwołującej w wysokości 101.262.59 zł, przyjmując wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w wysokości 120,04% obliczony z lat 1985-1994. W załączniku do ww. decyzji organ rentowy wskazał, że decyzja ostateczna zostanie wydana po potwierdzeniu okresów ubezpieczenia z tytułu zatrudnienia w prywatnych firmach oraz z tytułu prowadzenia działalności. Jednocześnie poinformował odwołującą, że do wyliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego za okresy od 1 lutego 1993 r. do 31 marca

1993 r. i od 1 sierpnia 1993 r. do 11 kwietnia 1995 r. w firmie (...) oraz od 1 listopada 1995 r. do 11 kwietnia 1994 r. w firmie (...) 3M” przyjęto wynagrodzenie minimalne zgodnie z art. 15 ust. 2a ustawy o emeryturach

i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a sprawa może być ponownego rozpatrzenia po nadesłaniu druków Rp-7 z dwiema pieczętkami imiennymi firmy (...). Następnie decyzją z dnia 3 września 2018 r.

znak: (...) organ rentowy przyznał A. J. prawo

do emerytury w kwocie zaliczkowej od dnia 1 sierpnia 2018 r., której wysokość, obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej, wyniosła 2.081,11 zł (2.342,98 zł z uwzględnieniem okresowej emerytury kapitałowej w kwocie 261,87 zł) (decyzja ZUS z 29.08.2018 r. wp. ustalenia kapitału początkowego z załącznikami, decyzja ZUS z 03.09.2018 r.

wp. przyznania emerytury w kwocie zaliczkowej – akta rentowe).

Decyzją z dnia 25 września 2018 r. znak: (...) -2018 organ rentowy ponownie ustalił kapitał początkowy odwołującej, określając jego wysokość na kwotę 123.550,35 zł i przyjmując wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w wysokości 124,46% obliczony z lat 1985-1994. Organ rentowy ponownie poinformował odwołującą, że do wyliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego za okresy:

- od 1 października 1990 r. do 14 listopada 1991 r. w firmie (...) Sp. z o.o.,
- od 1 lutego 1993 r. do 31 marca 1993 r. i od 1 sierpnia 1993 r. do 11 kwietnia 1995 r. w firmie (...), oraz
- od 1 listopada 1994 r. do 11 kwietnia 1995 r. w firmie (...) 3M”

przyjęto wynagrodzenie minimalne zgodnie z art. 15 ust. 2a ustawy

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a sprawa może być ponownego rozpatrzenia po udokumentowaniu faktycznie osiągniętego wynagrodzenia. Decyzją z dnia 27 września 2018 r. znak: (...) organ rentowy przyznał A. J. prawo do emerytury, której wysokość, obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej, wyniosła 2.424,81 zł (2.686,76 zł z uwzględnieniem okresowej emerytury kapitałowej) (decyzja ZUS z 25.09.2018 r. wp. ustalenia kapitału początkowego z załącznikami, decyzja ZUS z 27.09.2018 r. wp. przyznania emerytury

– akta rentowe).

W związku ze wskazaniem organu rentowego A. J. zwróciła się do prezesa (...) Sp. z o.o. J. S. o podpisanie zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu w ww. spółce (zeznania świadka J. S. k. 68-69 a.s.).

Dnia 19 lutego 2019 r. A. J. zwróciła się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o ponowne obliczenie emerytury – ponowne rozpatrzenie podstawy wymiaru kapitału początkowego za wskazane przez organ okresy zatrudnienia w firmach (...) Sp. z o.o., (...) oraz firmie (...) 3M” w oparciu o załączone do wniosku dokumenty (wniosek odwołującej z 19.02.2019 r. o ponowne obliczenie emerytury z załącznikami – akta rentowe).

Po rozpoznaniu powyższego wniosku Zakład Ubezpieczeń Społecznych

(...)Oddział w W. wydał w dniu 27 marca 2019 r. decyzję znak:

(...)-2018, na podstawie której ustalił kapitał początkowy odwołującej w wysokości 127.220,39 zł. Następnie organ rentowy decyzją

z dnia 25 lipca 2019 r. znak: (...) -2018 ponownie obliczył kapitał początkowy odwołującej, ustalając jego wysokość na kwotę

132.742,17 zł. Do ustalenia kapitału początkowego organ rentowy uwzględnił wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w wysokości 132,85% obliczony

z lat 1985-1994. Jednocześnie organ rentowy wskazał, iż nie uwzględnił:

- kwoty wskazanej w umowie o pracę z (...) 3M” ponieważ brak pieczętki imiennej kierownika lub upoważnionego pracownika.
- dochodów z okresu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. d 1 października 1990 r., do 30 kwietnia 1994 r. wykazanych w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 27 sierpnia 2018 r., tj. 1990 roku w wysokości 27.000.000 zł, z 1991 roku w wysokości 139.000.000 zł oraz z 1992 roku w wysokości 55.500.000 zł – ponieważ wysokość zarobków budzi wątpliwości tj. znacznie przewyższa wynagrodzenie odwołującej osiągnięte w latach poprzednich; za ww. okres przyjęto wynagrodzenie minimalne.

Organ rentowy wyjaśnił przy tym, że mimo wielokrotnych prób pisemnych i telefonicznych kierowanych do prezesa (...) J. S.

o wyjaśnienie i potwierdzenie osiągniętych zarobków nie otrzymał odpowiedzi od pracodawcy (skarżone decyzje ZUS wp. ponownego obliczenia kapitału początkowego z 27.03.2019 r. oraz z 25.07.2019 r. z załącznikami – akta rentowe).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny przede wszystkim

na podstawie zebranych w sprawie i wymienionych wyżej dowodów

z dokumentów, które uznał za wiarygodne. W ocenie Sądu treść dokumentów,

w szczególności załączona do akt rentowych (nienumerowane) dokumentacja pracownicza w postaci zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagrodzeniu oraz umów o pracę dotycząca spornych okresów zatrudnienia odwołującej, nie budziła zasadniczych wątpliwości. Wynikające z dokumentacji informacje w zakresie wysokości wynagrodzenia, jakie odwołującej przysługiwało, były spójne

z treścią innych dostępnych w sprawie dokumentów, a częściowo zostały również potwierdzone przez przesłuchanych w sprawie świadków J. S. oraz I. G.. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków

z zakresu przedstawianych przez nich okoliczności, dotyczących faktu zatrudnienia odwołującej w firmach (...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o. oraz (...) 3M” w W. oraz podawanych przez nich szacunków dotyczących zarobków w tych firmach.

Dodatkowo Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków w zakresie, w jakim wskazywali na utrudnienia w dostępie do dokumentacji pracowniczej wyżej wymienionych firm. Sąd dał również wiarę zeznaniom odwołującej się A. J., mając na względzie,

że wskazywane przez nią okoliczności znajdowały potwierdzenie w treści pozostałych zebranych w sprawie dowodów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie było zasadne.

Spór w niniejszej sprawie koncentrował się na kwestii wysokości kapitału początkowego odwołującej się A. J.. Odwołująca zarzuciła Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. nieuwzględnienie przy obliczaniu kapitału początkowego dochodów, jakie uzyskała z tytułu zatrudnienia w firmach (...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o. oraz (...) 3M^o w W. na przełomie lat 1992-1995.

Kapitał początkowy stanowi jeden z elementów podstawy obliczenia emerytury, o której mowa art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U.

z 2021 r. poz. 291). Zgodnie z treścią art. 173 ust. 1 ustawy emerytalnej, ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ww. ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 ustawy, pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia, ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 ustawy dla osób w wieku 62 lat (art. 173 ust. 2). Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy

(art. 173 ust. 3). W myśl art. 174 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53,

z uwzględnieniem ust. 2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2 (art. 174 ust. 2).

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r. (art. 174 ust. 3). Jeżeli okres wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym na podstawie przepisów prawa polskiego jedynie przez część miesiący tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3, w okresie tego roku do przeciętnego wynagrodzenia, przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu (art. 174 ust. 3b).

W kontekście powyższego wskazać należy, że postępowanie dowodowe prowadzone przed Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, a dotyczące świadczeń wypłacanych z systemu emerytalnego, podlega pewnym ograniczeniom. Regulacje określające dowody dopuszczalne w takim postępowaniu określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października

2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U.

z 2011 r. nr 237, poz. 1412). Wymaga jednak zaznaczenia, że w postępowaniu cywilnym w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe sąd nie jest związany takimi ograniczeniami w dowodzeniu, jakie odnoszą się do organu rentowego

w postępowaniu rentowym. Według art. 473 § 1 k.p.c. w postępowaniu

w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przed sądem przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu z zeznań świadków i z przesłuchania stron. Ten wyjątek od ogólnych zasad, wynikających z art. 247 k.p.c., sprawia, że każdy istotny fakt, może być dowodzony wszelkimi środkami dowodowymi, które sąd uzna za pożądane,

a ich dopuszczenie za celowe (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 4 października 2007 r., I UK 111/07). Pogląd wyrażony w cytowanym wyżej orzecznictwie znajduje uzasadnienie w tym, że z uwagi na upływ lat ubezpieczeni wnioskujący o przyznanie im prawa do świadczenia emerytalnego lub jego przeliczenie mogą napotkać pewne trudności w należytych udokumentowaniu nie tylko przebiegu zatrudnienia czy też faktu otrzymywania konkretnych składników wynagrodzeń bądź ich wysokości, lecz również samej okoliczności zatrudnienia w danym zakładzie pracy. Praktyka orzecznicza obrazuje wiele przypadków, w których dostęp ubezpieczonych do pełnych akt osobowych jest problematyczny. Przyczyną tego stanu rzeczy najczęściej jest likwidacja zakładu pracy, w którym ubezpieczony przed laty pracował, zagubienie dokumentacji w związku

z krótkim termin jej obowiązkowej archiwizacji czy przejęciem zakładu pracy przez inny podmiot, lecz również niestaranne prowadzenie dokumentacji kadrowo-płacowej przez byłego pracodawcę. Ujemne konsekwencje związane z trudnościami w dokumentowaniu okresów składkowych czy też wysokości wynagrodzeń z lat odległych nie powinny zatem obciążać wyłącznie ubezpieczonych, jednakże zaliczenie nieudokumentowanych okresów składkowych do uprawnień oraz wzrostu świadczeń emerytalno-rentowych wymaga dowodów nie budzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych

(zob. wyroki Sądu Najwyższego z 9 stycznia 1998 r. II UKN 440/97 i z 4 lipca 2007 r. I UK 36/07, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 30 października 2013 r., III AUa 269/13; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 15 marca 2006 r., III AUa 1096/05).

Istota sporu w sprawie sprowadzała się do przesądzenia, czy w oparciu

o przedłożone w organie rentowym dowody z dokumentów możliwe było uwzględnienie dochodu uzyskanego przez A. J. z tytułu zatrudnienia

w firmach (...) Sp. z o.o. w okresie od 1 października 1990 r.

do 30 kwietnia 1992 r., (...) Sp. z o.o. w okresie od 1 czerwca 1992 r.

do 11 kwietnia 1995 r. oraz w (...) 3M^z w okresie od 1 listopada 1992 r.

do 11 kwietnia 1995 r. do obliczenia kapitału początkowego odwołującej.

Z analizy stanowiska organu rentowego oraz załączników do skarżonych decyzji wynika, że organ rentowy nie uwzględnił dochodów uzyskiwanych przez odwołującą z tytułu zatrudnienia w ww. firmach z uwagi na wątpliwości co do treści dokumentów, jakie odwołująca przedłożyła w organie rentowym dla potwierdzenia, że takie dochody faktycznie osiągała. Po przeprowadzeniu postępowania Sąd Okręgowy ostatecznie wątpliwości organu rentowego nie podzielił. W kontekście cytowanych wyżej poglądów judykatury zdaniem Sądu należało mieć na względzie sygnalizowane przez odwołującą trudności

w uzyskaniu pełnej dokumentacji kadrowo-płacowej dotyczącej spornych okresów zatrudnienia. Przesłuchani w sprawie świadkowie potwierdzili,

że aktualnie nie jest możliwe uzyskanie pełnej dokumentacji zawierającej wyczerpujące i dokładne informacje na temat wysokości osiąganych przez odwołującą zarobków. Świadek I. G. wskazała, że dokumentacja pracownicza pracowników spółek (...) Sp. z o.o. oraz (...) 3M^z była składowana w Archiwum Dokumentacji Osobowej i Płacowej w M., jednakże podjęta przez Sąd próba uzyskania tych dokumentów zakończyła się niepowodzeniem – w odpowiedzi na zobowiązanie do nadesłania akt dotyczących odwołującej Archiwum w piśmie z 18 września 2020 r. poinformowało, że nie przechowuje w swoim zasobie dokumentacji ww. jednostek oraz nie jest w stanie wskazać innych przechowawców poszukiwanych akt (k. 64 a.s.). Z kolei świadek J. S., były prezes spółki (...) zeznał, że po zlikwidowaniu spółki cała dokumentacja pracownicza została przejęta przez jednego ze współników, który zmarł.

W tym stanie rzeczy, zdaniem Sądu Okręgowego nie jest zasadne deprecjonowanie przedłożonej przez odwołującą dokumentacji jedynie

z przyczyn formalnych, tym bardziej, że dokumentacja ta zawierała dostatecznie szczegółowe i precyzyjne informacje dotyczące wysokości zarobków, jakie odwołująca osiągała w wymienionych wyżej okresach zatrudnienia.

Powyższa konstatacja miała szczególne znaczenie z perspektywy oceny waloru dokumentacji pracowniczej odwołującej dotyczącej zatrudnienia

w firmie (...) Sp. z o.o. w okresie od 1 października 1990 r.

do 30 kwietnia 1992 r., tym bardziej, że odwołująca przedłożyła w organie rentowym zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu w tej firmie

z 27 sierpnia 2019 r. zawierające informacje o wysokości uzyskiwanego przez nią w tym okresie dochodu. Wątpliwości organu rentowego wzbudził fakt,

że wskazane w zaświadczeniu z 27 sierpnia 2019 r. wynagrodzenie odwołującej było znacznie wyższe od wynagrodzenia, jakie uzyskiwała tak przed podjęciem zatrudnienia w ww. firmie, jak i w okresie późniejszym. Zdaniem Sądu taka ocena organu była jednak nieuprawniona. Trudno bowiem zgodzić się ze stanowiskiem, że walor dowodowy przedłożonego przez odwołującą zaświadczenia Rp-7 może być kwestionowany jedynie z tej przyczyny,

że wskazane w treści tego dokumentu dochody były wyższe niż dochody

z tytułów przypadających na inne lata z jej kariery zawodowej. Organ rentowy nie wskazał przy tym innych okoliczności o charakterze formalnym, które omawiane wyżej wątpliwości miałyby dodatkowo uzasadniać, lecz powołał się jedynie na fakt, że odwołująca uzyskiwała wyższe dochody niż w innych okresach zatrudnienia. Taka okoliczność zdaniem Sądu nie może autonomicznie przesądzać o pozbawieniu wiarygodności tego dokumentu. Dodatkowo wskazać należy, że w toku niniejszego postępowania Sąd przesłuchał J. S., który zeznał, że podpisał powyższe zaświadczenie, co też należy poczytywać jako potwierdzenie wskazanych jego treści informacji

o faktycznych dochodach odwołującej. Wprawdzie świadek nie pamiętał wysokości zarobków pracowników spółki w okresie zatrudnienia odwołującej, zeznał jednak, że były „całkiem dobre”, gdyż w tym czasie firma dobrze prosperowała. O ile powyższe określenie poziomu zarobków w spółce należy oceniać jako ogólne, o tyle zdaniem Sądu w sytuacji, w której wskazane

w zaświadczeniu Rp-7 dochody odwołującej za poszczególne lata budziły wątpliwości byłego prezesa spółki bądź też odbiegały od rzeczywistych zarobków odwołującej, to nie opatrzyłby przedmiotowego zaświadczenia własnoręcznym podpisem. Warto przy tym również zwrócić uwagę,

że wskazane w ww. zaświadczeniu wartości dochodu odwołującej za lata 1990-1992 były zbieżne z wysokością wynagrodzenia wynikającym z przedłożonego przez odwołującą – niekwestionowanego przez organ rentowy – świadectwa pracy z 30 kwietnia 1992 r., zgodnie z którego treścią z tytułu zatrudnienia

na stanowisku głównej księgowej odwołującej miało przysługiwać wynagrodzenie w wysokości 11.250.000 zł. Wskazane w zaświadczeniu

Rp-7 dochody z lat 1991-1992 w wysokości odpowiednio 135.000.000 zł oraz 55.500,000 zł stanowią wielokrotność miesięcznego wynagrodzenia określonego w świadectwie pracy, odpowiadającego liczbie miesięcy zatrudnienia odwołującej w (...) Sp. z o.o.

Podobne wnioski Sąd Okręgowy wysnuł wobec możliwości ustalenia kapitału początkowego odwołującej z uwzględnieniem dochodów uzyskanych przez nią w okresie zatrudnienia w firmach (...) Sp. z o.o. oraz (...) 3M” na przełomie lat 1992-1995. Sąd Okręgowy zważył, że w toku postępowania przed organem rentowym odwołująca złożyła komplet dokumentów kadrowo-płacowych z okresów zatrudnienia w ww. firmach, obejmujących umowy o pracę, świadectwa pracy oraz zaświadczenia

o zatrudnieniu i wynagrodzeniu. Dla oceny zasadności roszczenia odwołującej zasadnicze znaczenie miał ostatni z wymienionych rodzajów dokumentów. Zarówno w zaświadczeniu wystawionym przez (...) Sp. z o.o.,

jak i firmy (...) 3M”, wskazano bowiem dokładne informacje o dochodach osiągniętych przez odwołującą w całym okresie zatrudnienia w obu spółkach.

Z analizy akt rentowych wynika, że przedmiotowe dokumenty nie zostały przez organ rentowy uwzględnione przy wydaniu pierwszej decyzji w przedmiocie ustalenia kapitału początkowego z dnia 29 sierpnia 2018 r. (jak również w decyzjach późniejszych), z uwagi na fakt, iż zawierają one tylko jedną pieczęć imienną głównej księgowej B. S., zamiast dwóch pieczętek. Zakwestionowanie powyższych dokumentów wyłącznie z tej przyczyny zdaniem Sądu należy ocenić jako niezasadne i zdecydowanie zbyt formalistyczne. Po pierwsze, organ rentowy nie wskazał żadnych podstaw do wymagania od odwołującej przedłożenia dokumentu zawierającego dwie pieczęcie imienne osób upoważnionych do wystawienia zaświadczenia,

jak również przedstawienia przez nią informacji o tym, że jedyną taką osobą była księgowa B. S., co w ocenie Sądu już samo w sobie pozwalało na uznanie argumentacji organu rentowego za niezasadną. Po drugie,

w orzecznictwie sądów powszechnych wyrażano stanowisko, zgodnie z którym dyskwalifikowanie zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu jedynie

z powodu braku imiennej pieczętki pracodawcy nie jest zasadne, jeżeli wskazane w tym dokumencie informacje dotyczące uzyskanego przez wnioskodawcę wynagrodzenia znajdują potwierdzenie pozostałych dowodach zebranych w sprawie (zob. wyrok Sądu Okręgowego w Bydgoszczy

z dnia 16 maja 2016 r., VI U 141/15; wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 18 kwietnia 2013 r., III U 676/12 oraz z dnia 1 lutego 2016 r.,

VII U 487/15; wyrok Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 18 kwietnia 2013 r., III U 676/12). Z tej perspektywy w ocenie Sądu Okręgowego sama treść przedłożonych przez odwołującą zaświadczeń Rp-7 wystawionych przez (...) Sp. z o.o. i (...) 3M” nie budzi zastrzeżeń – przedmiotowe dokumenty zawierają bowiem dokładne wskazanie okresu zatrudnienia odwołującej, określenie jej danych osobowych, stanowiska czy też wymiaru czasu pracy. W tym też zakresie informacje wskazane w tym dokumencie są zbieżne z informacjami wskazanymi w wystawionych przez firmy świadectwach pracy oraz umowach o pracę. Oba zaświadczenia zostały również opatrzone pieczętkami właściwych firm oraz pieczętką i podpisem głównej księgowej, nie zawierają skreśleń, poprawień czy też innych elementów, które mogłyby budzić wątpliwości co do ich wiarygodności. Tym samym pominięcie tych dokumentów przez organ rentowy jedynie z przyczyn formalnych należało uznać za zbyt daleko idące, tym bardziej, że widniejące w nich informacje dotyczące wysokości dochodów odwołującej za lata 1992-1995 były przy tym zbieżne z treścią pozostałych dowodów, w tym wysokością wynagrodzenia określoną w umowach o pracę, wysokością wynagrodzeń jakie ostatnio przysługiwały odwołującej zgodnie ze świadectwami pracy, sporządzoną przez (...) Sp. z o.o. informacją o dochodach uzyskanych przez odwołującą w okresie od 1 czerwca 31 grudnia 1992 r. czy też wreszcie zaświadczeń samego organu rentowego z dnia 20 kwietnia 2005 r. oraz z dnia 4 stycznia 2004 r.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał odwołanie A. J. za zasadne. Odmienne niż organ rentowy Sąd zważył, iż zaferowane przez odwołującą dokumenty, w szczególności widniejące w aktach rentowych zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, pozwalały na precyzyjne ustalenia dochodów, jakie odwołująca uzyskiwała w okresach zatrudnienia w firmach (...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o. oraz (...) 3M” na przełomie lat 1990-1995. Ewentualne wątpliwości co do treści przedłożonej przez odwołującą dokumentacji miały jedynie charakter formalny, przy czym całość dokumentacji nie budzi zastrzeżeń co do kwestii kluczowej, jaką stanowiła wysokość rocznych dochodów odwołującej z tytułu zatrudnienia w spornych okresach.

Mając na względzie powyższe w toku postępowania Sąd Okręgowy zobowiązał Zakład Ubezpieczeń Społecznych do hipotetycznego wyliczenia kapitału początkowego odwołującej z uwzględnieniem informacji wynikających w zaświadczeniach Rp-7 wystawionych przez ww. podmioty. Uwzględnieniu podlegały zatem dochody:

- w 1990 roku - z tytułu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w wysokości 27.000.000 zł
- w 1991 roku - z tytułu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w wysokości 135.000.000 zł,
- w 1992 roku – z tytułu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w wysokości 55.500,000 zł, z tytułu zatrudnienia (...) Sp. z o.o. w wysokości 28.000.000 zł oraz z tytułu zatrudnienia w (...) 3M” w wysokości 5.000.000 zł,
- w 1993 roku – w tytułu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. oraz (...) 3M”, odpowiednio w wysokości 68.000.000 zł oraz 24.500.000 zł
- w 1994 roku - w tytułu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. oraz (...) 3M”, odpowiednio w wysokości 95.000.000 zł oraz 51.000.000 zł
- w 1995 roku - w tytułu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. oraz (...) 3M”, odpowiednio w wysokości 2.924 zł oraz 1.683 zł.

Uwzględnienie powyższych zarobków odwołującej prowadziło do ustalenia hipotetycznej wysokości jej kapitału początkowego w kwocie 195.950,04 zł, z przyjęciem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru w wynoszącego 228,90% obliczonego z lat 1985-1994 (k. 74-79 a.s.). Zmieniając skarżone decyzje i orzekając co do istoty sprawy na podstawie

art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy przyjął powyższe wyliczenia do ustalenia wysokości kapitału początkowego odwołującej, o czym orzeczono jak w sentencji wyroku.

SSO Renata Gąsior

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć (...)ZUS.